

PARKERDŐGAZDASÁG

A PILISI ÁLLAMI PARKERDŐGAZDASÁG LAPJA

VII. évfolyam, 4. szám

1992. november

Gazdálkodásunk adatai

Milyen mérleg várható?

Nettó árbevételünk szeptember végéig 772 millió 631 ezer forintot tett ki, az év végéig 1 milliárd 100 millió forint várható. 117,8 millió forintnyi *exportot* teljesítettünk szeptember 30-ig, ez az összeg az év végéig 190 millió forintra nő. Az *ágazati (üzleti) eredmény* -54,3 millió forint volt az I-III. negyedévben, s az év végéig tovább romlik. Az *adózási előtti eredmény* már sokkal jobb képet mutat: -2,7 milliót tett ki a III. negyedév végén, de az végére elérhető, hogy nullszaldót mutasson.

Az ágazatok értékelése

Erdőművelés

Az erdősítések műszaki átvétele összességében a tervezettnél megfelelően alakult. Az 1991-es cser- és bükkmakk-termés, valamint az ezek hasznosulása érdekében végzett szakmai előkészítő munkák (talajelőkészítés, kerítésépítés) következtében 230 ha *természetes újulat* telepedett meg kötelezettség alá vont, véghasználati korú erdeinkben.

Mesterséges erdősítéseink viszont - főleg a súlyos aszály miatt - általában gyenge eredményt hoztak.

Erdősítési hátralékunk az előző évi 470 ha-ról 250 ha-ra csökkent. Ez elsősorban a többletbefejezéseknek, az erdőfelújítást pótló erdőtelepítések kiváltó hatásának, illetve több reménytelennek bizonyult többéves erdősítés más fafajjal és technológiával való újrakezdésének köszönhető.

Fahasználat

Az ágazat teljesíti az előirányzott szakmai és eredménytervet. A termelési szerkezet átalakításának köszönhetően (vevő általi termelés, tömellelti értékesítés) a költségeket is szinten tudja tartani.

Vadászat

Az eddigi árbevétel jelentősen kisebb a vártnál. Azonban a sikeres szeptemberi szarvasvadászat reményt ad arra, hogy az árbevétel és az eredmény a tervezettnél megfelelően alakuljon. Ehhez az előirányzott darabszám kilövésére feltétlenül szükség van.

Fafeldolgozás

A *hengeresfa* alapanyag-felfűrészelést tekintve, a 22,5 ezer köbméteres éves terv 60%-át (13,4 ezer köbméter) sikerült teljesíteni az I-III. negyedévben. Az elmaradás 3,5 ezer köbméter, s az év végén is ennyivel lehet számolni. Az elmaradást döntően az okozta, hogy a továbbfeldolgozási igény, illetve az értékesítési lehetőség csökkent, de szerepet játszott az is, hogy a keretfűrészgépek javítása a vártnál több időt igényelt.

A *koporsótermelés* 35 ezer darabos éves terve a III. negyedév végéig 21.150 darabbal 60%-osan teljesült. Az elmaradás 5100 darab. A kapacitás lényegesen több koporsó előállítását is lehetővé tenné, de a belföldi termelők erős versenye és a kialakulóban lévő koporsó import korlátozza piaci lehetőségeinket.

A bel- és külföldi piac jellemzői

A *hazai piacot* nem csupán a termelő, felhasználó üzemek nehéz helyzete teszi bizonytalanra, hanem a „kereskedő hiénák” megjelenése is. Már a jó minőségű fűrészrunak is alig-alig van piaca. A gömbfában a vékony és rövid választék (tűzifa, papírfa, bányászati anyag) jóformán eladhatatlan.

A *külföldön* viszont keresett a jó minőségű alapanyag, félkész- és késztermék (akác, bükk, éger, valamint részben kőris és tölgy.) Az ár hol jobban, hol kevésbé nyomott.

Papírfából csak a bükköt és a fenyőt lehet reális áron eladni. A cser és a tölgy ráfizetéssel értékesíthető. A mi esetünkben - a magas szállítási költségek miatt - hasonló a helyzet a tűzifánál is.

A *koporsópiacon* a magas igények ellenére az ár nyomott, elsősorban az olcsóbb cseh és román termékek miatt.

A *bútorléc-piacon* szintén magas minőségi követelmények, ugyanakkor alacsony árak jellemzőek.

Beruházások

A korábbi évektől eltérően kevés beruházást hajtottunk végre, összesen 20,6 millió forint értékben, ebből is 13,6 millió forintnyi az előző évről húzódott át. A főbb tételek: épületberuházás befejezése Esztergomban 3,6 millió forintért, a lepencei festőműhely befejezése 10 millióért, gépjárművek vásárlása 7 millióért.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Létszám és átlagkereset

E tárgykörökről az 1. és a 2. táblázat ad tájékoztatást.

Idén - a racionalizálási és költségcsökkentő intézkedések következtében - tovább csökkent a létszámunk. Az átlagkeresetek növekedése várhatóan a prognosztizált infláció alatt marad.

Likviditási helyzet

Tartósan magas (160 millió forintnyi) kintlévőségeink miatt likviditásunkat hitelfelvétellel kellett biztosítani. A kintlévőségek erőfeszítéseink ellenére nem csökkennek jelentősen. Az erdőművelési munkák fedezetére - a K-1 költségvetés jóváhagyásának elhúzódása, valamint az Erdőfenntartási Alap lehetőségeinek szűkössége miatt - a pénzeszközöket szintén egyéb külső források igénybevételével biztosítottuk, így likviditásunkat sikerült folyamatosan fenntartani, adó- és egyéb kötelezettségeinket, szállítói tartozásainkat határidőre teljesíteni.

Az év hátralévő részében újabb hitel felvétele szükséges. Ezt részben az előző hitel lejáratának esedékessége, részben a kintlévőségeink szerkezetében várható kedvezőtlen eltolódás (a csődegyezségek, felszámolási eljárások miatt követeléseink 30%-a 1-2 évre befagy) okozza.

Az eredmény alakulása

Az eredmény alakulását a 3. táblázat mutatja:

Összességében az erdőszeti eredmények (üzleti eredmény) a tervnek megfelelően várhatók, ezen belül azonban jelentős többletjeljesítések (Visegrád, Ráckeve), illetve elmaradások (Műszaki Erdőszet) is mutatkoznak.

A pénzügyi műveletek eredménye tervszintű lesz és a rendkívüli bevételek eredménye (eszköz-értékesítés) reményeink szerint biztosítani fogja, hogy az évet ne zárjuk veszteségesen, sőt, csekély nyereség is képződjön.

L. L.

	1991. I.-III. n.év fő	1992. I.-III. n.év fő	Index %	1991. fő	1992. várható fő	Index %
Telj. m.id. fogl. össz.	1466	1183	80,7	1435	1166	81,3
Ebből fiz. dolg.	1102	866	78,6	1076	852	79,2
Ebből szell. dolg.	364	317	87,1	359	314	87,5
Fogl.ott összesen	1715	1384	80,7	1678	1350	80,5
Képzett létszám	1650	1354	82,1	1615	1322	81,9

1. táblázat. A létszám alakulása.

	1991. I.-III. n.év Ft/fő	1992. I.-III. n.év Ft/fő	Index %	1991. Ft/fő	1992. várható Ft/fő	Index %
Telj. m.id. fogl. össz.	117.903	143.539	121,7	168.187	202.742	120,5
Ebből fiz. dolg.	95.368	112.047	117,5	133.813	155.878	116,5
Ebből szell. dolg.	186.036	229.627	123,4	271.347	329.831	121,6

2. táblázat. Az átlagkeresetek alakulása.

Erdészeti	III. negyedév		Éves várható	
	Terv	Tény	Min.	Max.
Szentendre	3,8	-2,2	0,3	1,3
Visegrád	3,9	12,5	7,0	8,0
Pilismarót	3,4	2,0	2,5	3,6
P.szentkereszt	0,6	-2,8	-2,4	-1,0
Budapest	2,6	4,0	2,2	4,5
Ráckeve	4,7	12,5	9,5	10,0
Bajna	-2,5	1,5	-2,0	0,0
Telki	-7,4	-12,4	-7,0	-3,5
Gödöllő	-18,9	-17,7	-16,5	-15,5
Valkó	5,3	-7,4	1,0	2,0
Lepence	37,0	33,6	35,0	36,0
Incsó	-1,9	-3,7	-2,0	-1,5
Műszak	-5,1	-10,0	-16,0	-13,0
Főép.vez.	-5,4	2,1	-4,2	-3,2
Natours	1,2	-1,2	0,0	0,0
Natourplan	0,5	0,6	0,6	0,6
Központ	-92,8	-65,7	-90,0	-88,0
Összesen	-71,0	-54,3	-82,0	-59,7
Pü. eredmény	-3,0	0,3	-3,0	-2,0
Rk. eredmény	70,0	51,2	70,0	75,0
Ad. el. eredm.	-4,0	-2,8	-15,0	13,3

3. táblázat. Az eredmény alakulása (millió forintban).

Kiváló bika esett Galgamácsán

Szarvasbögés után

Jól kezdődött az idei őszi vadászati szezon. Külföldi vadászvendégeink szép számmal látogatták területeinket és a legtöbben eredményesen térhettek haza - természetesen megfelelően gyarapítva Parkerdőgazdaságunk bevételeit is. További pozitív fejlemény, hogy jelentősen emelkedett a vadhús ára, viszont öröm az örömben, hogy a tarvad-kilövés nem halad a kellő ütemben - minderről részletesen Járási Gábor fővadász tájékoztatta lapunkat.

- Október végéig 270 szarvasbikát lőttek ki külföldi vendégeink. Tekintve, hogy az idei terv (a naptári évet számítva) 335 bika, december végéig bizonyosan megvalósul az előirányzat - mondotta Járási Gábor. - A bögés elsősorban ott hozott vadászszerencsét - így például Visegrádon, ahol elegendő vizet talált a vad, az aszály miatt viszont hátrányokat szenvedett több terület, például Telki, Szentendre. Bebizonyosodott, hogy érdemes folytatni az intenzív, tápos etetést; a visegrádi szarvaskertben is, Bajnán is jobb minőségű agancsot rak fel a vad. Kiváló bika került terítékre Galgamácsán: 11,4 kilogrammos trófeának örülhetett a német vadász. Ilyen jó szarvast azon a környéken már régen nem lőttek. 15 ezer német márkát fizetett érte vendégünk - ez egyébként 4-5 gyöngébb bika ára. Érdemes tehát a minél jobb minőségre törekedni, nem csupán sport-, hanem pénzügyi szempontból is. Pilismaróton esett egy 9 kilogrammos agancssúlyú bika, hegyvidéken ez igen jónak számít.

Befejeződött az **őzbak-szezon**. 275 bakot terveztünk vadásztatásra, ebből 231-et kilőttek. Ez a - közel 90%-os - arány elfogadható.

Most kezdődött a **dámbika** és a **muflonkos** vadászata. Az előbbiből 50-et tervezünk kilövetni, körülbelül ennyire is van érdeklődés. A tervezett 215 kosból októberig 79-et lőttek ki, az év végéig körülbelül 200-at tudunk terítékre vinni.

Novemberben kezdődnek a **vad-disznó-hajtások**. Az idei év egészét tekintve 2600 disznót tervezünk kilövetni, ebből 1200-at külföldi vadászokkal. Eddig, az év folyamán összesen 1300 disznó esett, ebből 530-at külföldi vendégek ejtettek el. Újévig mind az 1200 „valutás” disznót értékesítjük; például négy nagyterítékű - 50 darab fölötti - hajtás van lekötve.

A legtöbb külföldi vendéget a Kettner-Pilis közvetíti hozzánk, ezt követi a MAVAD és a Hunnia nevű cég. De további 5-6 irodával állunk kapcsolatban, néhány üzletet ők is nyélbe ütnek számunkra. A külföldi vadászok túlnyomó része továbbra is Németországból és Ausztriából érkezik, némileg emelkedik a francia, stagnál az olasz vendégek szá-

ma. Hál' Istennek nem igazolódott be az a félelem, hogy vendégeink jelentős része inkább az újonnan hozzáférhetővé vált romániai, ukrainai, szlovákiai területeket választja; megbecsülik a nálunk megszokott minőséget és vendégszeretetet. Ugyanakkor további erőfeszítéseket kell tennünk, mert hosszabb távon a konkurencia erősödik.

Meglepően magasra emelkedett a **vadhús** ára - tért át a következő kérdéskörre Járási Gábor. - Például 1 kg vaddisznó (szőrben-bőrbőn) most 165,-Ft, nagyjából duplája a tavalyinak. Ez azonban csak időleges árnövekedés, főleg annak köszönhető, hogy Lengyelországot, Csehországot és Szlovákiát - sertéspestis miatt - exporttilalom sújtja. Reméljük, hogy a békési, állítólag lokalizált sertéspestis miatt Magyarország nem esik hasonló korlátozás alá. Mindenesetre addig kell kihasználni a lehetőséget, amíg tehetjük; jelenleg minden mennyiséget átvesz a MAVAD.

Telki Erdészet

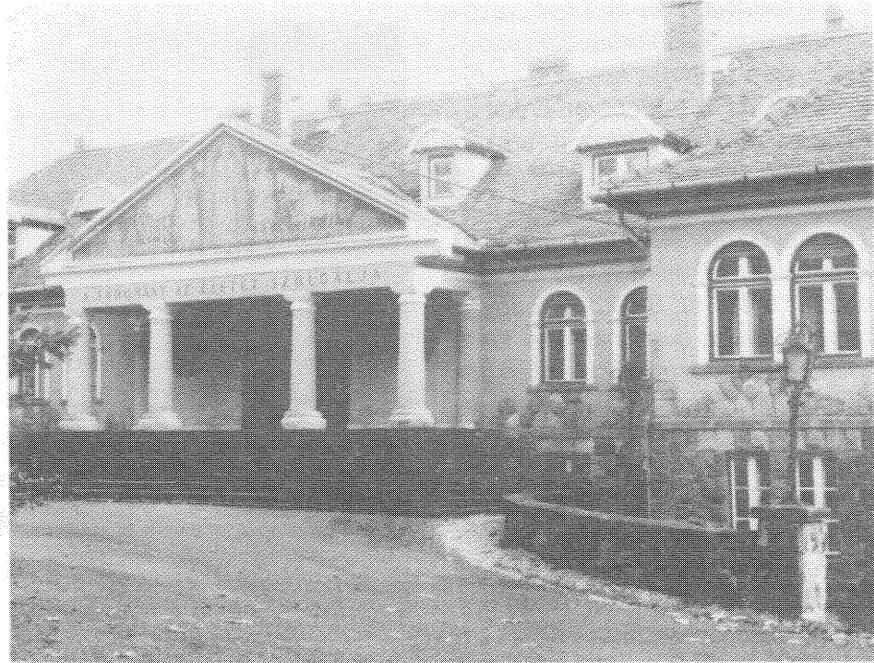
Átalakítás közben

Október elsejétől új vezető irányítja Telki Erdészetünket: **Keszleri József**. A fiatal erdész szakemberre nem kisebb feladat hárul, mint az, hogy a három évvel ezelőtt - a BUVAD és a Parkerdő egyesülésekor - elkezdődött folyamatokat sikerre vigye, egy - korábban alapvetően „sajátos” vadgazdálkodási feladatokat ellátó erdészetből - „hagyományos”, de közjóléti tevékenységet is végző erdészetet teremtsen.

- Az utóbbi három évben az Önök fő feladata az volt, hogy olyan vadállomány-apsztást hajtsanak végre, amely közelíti az erdő vadeltartó-képességéhez, illetve intenzív erdőművelési munkával elősegítsék a felújulást. Mire jutottak mindebben?

- Ma már kevesebb a vad, de még mindig az erdő természetes vadeltartó-képességének többszöröse. Tovább kell folytatnunk az apasztást, de ennek üteméről komoly viták vannak. Az erdő érdekében igen erőteljes vadállomány-csökkentés szükséges, ugyanakkor az állomány óriási értéket képvisel, így arra kell törekednünk, hogy ez minél jobban hasznosuljon. Pénzügyi szempontból olyan évet nem engedhetünk meg magunknak, amikor nincs jelentős bevételünk bérvadásztásból. Ma ott tartunk, hogy az erdőn még nem látszik a vadállomány apasztása, még nem képes kerítések nélkül felújulni, viszont a vadászati bevétel már nem képes rentábilissá tenni erdészetünket. Ez lesz az első olyan évünk, amikor várhatóan veszteséggel zárunk. További gondunk, hogy több melléküzemünket (bányák, köszőrüzem, fűrészüzem) leválasztották rólunk, így csupán az alapágazatokból kell megélnünk.

- A vadászati szezon közepén vagyunk: megbecsülhető az ebből eredő bevétel?

A régi központ épülete. Sorsáról a főhatóság dönt.

- A vadgazdálkodás feszített kilővési- és eredménytervvel indult. Igen nehéz a helyzetünk, mert dolgozóinknak egyszerre kellene tarvad-apsztást végezni és a vendégvadászokat kiszolgálni.

A gímszarvas-idény befejeződött, itt - sajnos - komoly veszteségekkel kell számolnunk, mintegy 3,5 millió forint kieséssel. Térségünkben talán még sohasem fordult elő: idén gyakorlatilag nem volt szarvasbőség. Véleményem szerint ennek két oka van. Egyrészt a nagy szárazság miatt a vadföldéken nem volt elég táplálék, másrészt a korábbi időszak tarvad-apsztása felborította a területen az ivararányt. Hiába jöttek el vendégeink, trófea nélkül tértek haza.... Ez, sajnos, jóhírünket is csorbítja.

A dambika-vadásztatás szerencsére a tervezettnél megfelelően alakul. Októberben 150.000 német márka bevételünk volt elsősorban damból, valamint néhány gímből és kosból is. Vadászati árbevételi ter-

vünk körülbelül 45%-át azonban ezután kellene teljesítenünk. November 16-án indítjuk a téli vaddisznóhajtást. Karácsonyig tizennégy hajtási napot tervezünk, azaz minden másod-, harmadnapon hajtás van, ami nem csekély megterhelés a személyzetnek. Most vizsgáljuk idén épített vaddisznós kertünk, ahova a nehezen vadászatható részokról befogunk, illetve társerdészetektől is átveszünk disznókat, így lehetőség van nagyterítékű vaddisznó-vadászatra is. Ha mindezt sikerül rendezesen lebonyolítanunk, akkor a vaddisznó-kertre fordított, mintegy 800 ezer forintos beruházásunk még az idén megtérül, sőt erdészetünk vadászati árbevétele is az előirányzottak megfelelően alakul. Ez - azonban - az időjárástól is függ.

- Megmutatkozik már, hogy elvileg az intenzív erdőművelés áll az előtérben?

- 1989 óta fokozatosan áttérünk a természetes felújításra, amelyet úgy érünk el, hogy a felújítandó területe-

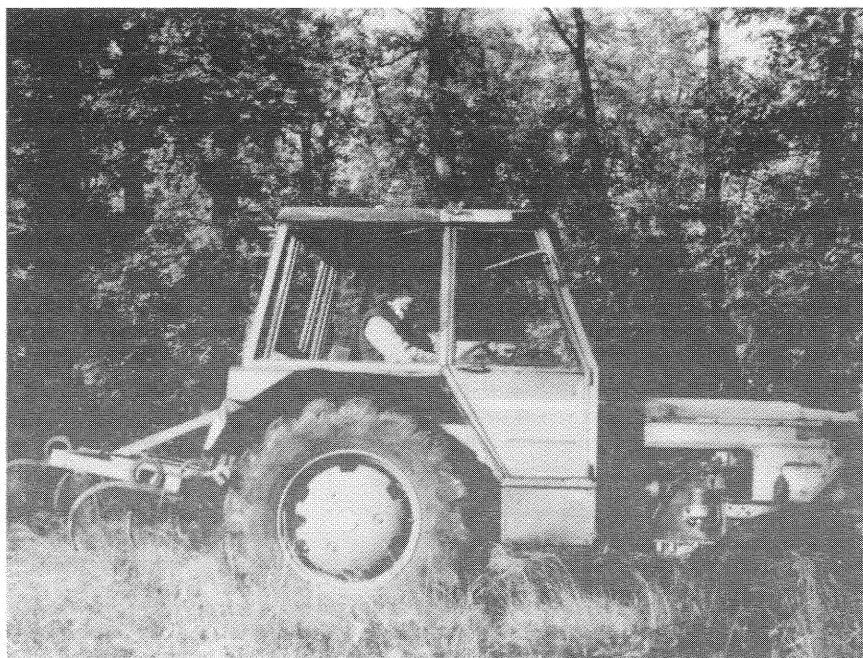
ket előre bekerítjük. 1989-91 között évente 6-12 km kerítést építettünk, 1992-ben azonban ezt a programot forrás hiányában nem tudtuk tovább folytatni. Megjegyzem: ezt a végtelenségig nem is lehetne csinálni, mert végül nem tudnánk, hol vagyunk kerítésen kívül, avagy belül... Az igazi megoldás, ismétlem, a vadállomány nagyon radikális csökkentése lenne.

Idén olyan tölgymakk-termésünk van, amilyen idős kollégák szerint utoljára harminc éve volt. Ez a makktermés csak a bekerített területeken hasznosul. A többi területen feleszi a vad, s ez számításaim szerint 15 millió forint veszteséget jelent. Talán meglepő ez az összeg, de vegyük figyelembe: ezen a száraz termőhelyen kis esély van arra, hogy az előregedett állomány biológiai vágáskora elérése előtt még egyszer ilyen makktermést hozzon, tehát a későbbiekben feltétlenül mesterséges alátelepítésre lesz szükség.

Az erdőfelújítás idén szakmailag is, pénzügyileg is a tervezettnél jobban alakul. Ez főként annak köszönhető, hogy tavaly a csermek volt igen jó makktermése, ezt sikerült kerítésekkel megfognunk, illetve állomány-alatti talajszaggatással elősegítenünk a megkötését. Az egyszerű, hasznos eszköz, amellyel ezt a munkát végezzük, egyik kerületvezető erdészünk, *Pénzes Kálmán* újítása.

- *Az erdészetnek mindig gyenge pontja volt, hogy nem használhatta ki véghasználati lehetőségeit...*

- Ez az idén sem változott, a megfelelő újulat hiánya miatt. A bekerített területeken - amelyek ilyen szempontból sok reményt nyújtanak - legkorábban jövő télen kezdhetjük meg a kitermelést. A fahasználaton idén várhatóan nagyobb erdészeti eredményt érünk el, mint számítottuk. A többletnek nem örülünk igazán, mert elsősorban a tölgypusztulásnak tudható be. A kitermelt fát csak tűzifának tudjuk eladni. Megnehezíti a fakitermelésünket a fokozottan védett területekre érvényes moratórium, amely jövőre - ha nem sikerül mentességet kapnunk - körülbelül 3000 köbméter (1-1,5 millió

Talajszaggatás új módszerrel.

forint) kiesést jelent erdészetünk számára.

- *Mennyire fontosak az Önök számára a közjóléti feladatok?*

- A vadaspark leválása után közjóléti tevékenységünk minimális, bár nagy szükség lenne rá. A mi erdészetünk szinte karnyújtásra van Budapesttől, de a rendszerváltásig - az ismert okok miatt - szinte elérhetetlenek voltunk. Azonban azóta a turisták előzőnlöttek minket. Ez természetes dolog, nem tiltakozunk ellene, viszont sok gondot okoz, hogy turisztikai berendezéseink szinte egyáltalán nincsenek. Erre - még a BUVAD idejében -, amikor lett volna forrásunk rá, nem fordítottunk, most meg még kevésbé van pénzünk ilyen célokra.

A közeljövőben azt sem kerülhetjük el, hogy arborétumunkat megnyissuk a közönség előtt. A fogadóképesség megteremtéséhez azonban szintén megfelelő pénzügyi források szükségesek. Az eredeti tervek szerint ezt központilag finanszírozták volna, de most már más utakat kell keresnünk. Szeretnénk megkeresni a fővárosi önkormányzatot ezzel a problémánkkal, illetve részt venni a világhiállításához kapcsolódó pályázaton.

Bozótirtás.

- *Az utóbbi időben sok szó esett a régi erdészeti központ sorsáról. Ezzel kapcsolatban mi a véleménye?*

- Az igazgatótanács úgy foglalt állást, hogy az épület további hasznosításáról főhatóságunknak célszerű döntenie. Mi csak azt szeretnénk, ha mielőbb döntés születne, mert a fenntartási költség egyelőre a mi erdészetünket terheli.

Perger Éva

Főépítésvezetőségből UTILIS Kft

Tavaly májusban jelent meg lapunkban „A főépítésvezetőség jövőjéről” című írásunk. Akkor úgy tűnt, hogy a főépítésvezetőség rövidesen kft-vé alakul. Az átalakulás azonban máig sem történt meg. Miért nem? - kérdeztük **Bánó László** főépítésvezetőt.

- Nehéz rövid és kielégítő választ adni, előre is elnézést kérek, ha az olvasó esetleg hiányosnak találja majd. A tavalyi interjú gondolatmenetét folytatva: noha az átalakulási szándék egyértelmű volt a vállalat részéről, és a főépítésvezetőség illetékes alkalmazottai is szükségesnek látták, két fő akadály volt az átalakulásnak. Mi kezdetben (még Szabados Jánossal) magántulajdonú kft-ben gondolkodtunk, amely kölcsönösen kiváló kapcsolatot tart a PP-vel. Ez az akkori vállalatvezetés számára is rokonszenves megoldásnak látszott. Az elemzések azonban azt mutatták, hogy ezt a modellt nem lehet megvalósítani a PP részvétele nélkül, ha továbbra is ugyanazon tevékenységi körben kívánunk dolgozni. A PP viszont, mint költségvetési szerv nem alakíthatott kft-t. Így mindkét fél sajnálattal felfüggesztette az átalakulás előkészítését mindaddig, amíg a PP nem vált államigazgatási irányítású vállalattá, azaz idén január 1-jéig.

- *S mi történt január óta, hiszen lassan itt az év vége?*

- Sokat haladtunk előre, még akkor is, ha egyelőre nem látszik a végeredmény, tehát még nem alakult meg a kft. Magam sem gondoltam volna, milyen nehéz egy olyan átalakulást megszervezni, amely egy kb. 100 fős állami üzemegység átváltoztatását jelenti egy kb. 20 fős olyan gazdasági társasággá, amelyet egyszerűen felszámolnak, ha veszteséges. Kialakult, hogy milyen tényleges kezdő tevékenységi körünk lesz: bányaművelés, rekultivációs tömedékelés. Csaknem kész a társasági és az együttműködési szerződésünk. Gyakorlatilag megállapodtunk a törzstőke mértékében, a tagi törzsbetétekben. Megállapodtunk az alapvető munkajogi kérdésekben, valamint az átvételre kerülő eszközök listáját illetően.

Tulajdonképpen egyszerűbb felsorolni, hogy mi van hátra. Még nem készült el teljesen az üzleti terv. Alakuló ülést előkészítő értekezletet kell tartani a még nem tisztázott részletkérdések megoldására. S természetesen meg kell alakulnia a kft-nek, elvégezve mindazon jogi, igazgatási és egyéb tevékenységeket, amelyek a társasági működés feltételei.

- *Várhatóan mikor alakulhat meg a kft?*

- Úgy gondolom, hogy még novemberben minden részletkérdés tisztázható és a bejegyzés decemberben megtörténhet. 1993. január 1-jétől már ténylegesen működhet az új cég.

- *Kik a tagok és milyen arányban részesednek a törzstőkéből?*

- Tag mindenekelőtt maga a PP, s tagok mindazon főépítésvezetőségi alkalmazottak, akik ezt igényelték.

Lehet, hogy más tag is lesz, de ez még nem tisztázott. Ha igen, úgy csakis azért, mert valamilyen formában a kft életképességét növelheti.

A részarányokat illetően az álláspontunk mindig egyértelmű volt. Ha csak magántulajdonú, avagy többségében magántulajdonú kft-re törekedtünk, annak sohasem az osztalékszerzés volt az oka, hiszen évekig nem is vagyunk képesek osztalékot termelni. Mi ennél sokkal többre vágytunk. Arra, hogy minél többünknek megmaradjon a mindennapi kenyere. A többség arra kellett volna, hogy sorsunkat megfelelően irányítani tudjuk. E gond megoldódott azzal, hogy a PP erre megfelelő jogi garanciát fog adni a társasági szerződésben.

Tehát - mindezeket előrebocsátva - a PP részaránya kb. 95 százalék lesz. 5 százalék marad az összes többi tagnak. Így „sajnálatosan” nem lesz igazuk azon „jóakaró” kollégáknak, akik azt híresztelték, hogy a vállalatvezetés állami segítséggel hozza létre privát társaságunkat.

- *Mi lesz az erdőfeltárással és az útfenntartással?*

- Nem tudom. Idén tavasszal egyszerre mondta ki a vállalatvezetés, hogy nem lesz több útberuházás, illetve az érintett erdészetek, hogy az útfenntartásnál nem kívánják többé igénybe venni a főépítésvezetőség szolgáltatásait. Ez volt a mi Trianonunk.

Nagyon fontos azt is tudni, hogy ha valaki egy szolgáltatás biztosítására úgy tart igényt, hogy az, aki végzi, nem tudja gazdaságosan megoldani a lökészerű igényjelentkezés és a kis volumen miatt, akkor e szolgáltatást csakis úgy várhatja el, ha rezsizüzet alakít. Ha viszont gazdasági társaságot alapít, akkor a tőkét kívánja forgatni. Ennek nem lehet köze veszteséges akciókhoz.

- *Mi volt eddig a legnehezebb az átalakulásban?*

- Azon munkatársaim munkaviszonyát megszüntetni, azaz őket elküldeni, akikkel tizen-, huszoneve együtt dolgozom. Akik többet jelentettek számomra, mint munkatársakat. Akikkel kapcsolatban az az érzésem, hogy cserbenhagytam őket. Igaz, legfeljebb azt értem volna el, hogy azok is megbuknak velem együtt, akiket viszont meg lehet menteni.

- *Tud-e valamilyen jótanáccsal szolgálni azon kollégáknak, akik szintén gazdasági társaságokba kerülnek?*

- Azt hiszem, igen. Fordítsanak minél több időt, energiát arra, hogy még a társasági szerződés megkötése előtt minden lehetséges kérdést tisztázzanak. A tárgyalások során ne veszítsék el a türelmüket. Ha zsákutcába kerültek, ne veszítsék el a hitüket. Keressék meg a továbbvezető utat, akkor is, ha az esetleg ijesztőnek látszik. Törekedjenek arra, hogy átérezzék a másik fél gondjait, s ugyanezt várják el partnereiktől is.

- *Mi lesz a kft neve?*

- UTILIS Kft. Az UTILIS latin szó. Magyar jelentése: hasznos, kedvező, előnyös. Emellett egy kis nosztalgiaút is sugároz, hiszen az útépítéssel kezdtük és a Pílisben.

Az erdősítések műszaki átvételének tapasztalatai

Folyamatban lévő erdősítéseink készültségi fokának, eredményességének és állapotának idei felmérése több lényeges, általánosítható tapasztalatot hozott.

A tavaly őszi bőséges bükk-, valamint jelentős csermakk-termés következtében véghasználati korú és már felújítási kötelezettség alatt álló erdeinkben újabb 230 hektáron telepedett meg természetes újulat, illetve 260 hektárral gyarapodott az előző évhez képest. Az ilyen jelentős újulatgyarapodást nagy mértékben elősegítette az, hogy az érintett erdészetek a makkhullást megelőzően több erdőrészletben is fontos és hasznos talaj-előkészítő munkát (talajszaggatást, padkázást) végeztek, valamint újabb véghasználati korú erdőtümböket, erdőrésztöveket kerítették be. A megjelenő újulat jelentős része (80 ha) - tekintve, hogy az erdősítési kötelezettség-alávontásnál nagyobb sikerességet eredményezett - most pénzügyileg ugyan még nem értékelhető, de a következő évek szakmailag megalapozott vég-használati szempontjából mindenképpen biztató.

Mesterséges erdősítéseink eredményessége évek óta változatlanul gyenge. Az 1991/92-ben elvégzett 600 ha mesterséges erdősítés a tervezett átlagos 75%-os megmaradással szemben csak 267 ha (44%) sikeresség-gyarapodást hozott. A szerény eredményességhez döntő mértékben az E-lapokon is összesen 100 ha-ban rögzített mennyiségi aszálykár járult hozzá (amelynek mértéke a műszaki átvételek tényleges időpontját követő hetekben még fokozódott), s kisebb mértékben (45 ha) szerepet játszott a vadkár is. Ez utóbbi nem tartalmazza azt a hozzávetőleg hasonló nagyságú területet, ahonnan a vad a lehulló makkot már felette, valamint azt a 2 millió forint körüli értékvesztést sem, amelyet 260 hektárnyi erdősítésben a vad a csemete visszarágásával okozott. A sikertelenség harmadik oka - újlag - azokban a hibákban és mulasztásokban rejlik, amelyeket a talajelőkészítés nem kielégítő elvégzésével, a nem szabványos vagy nem jó minőségű ültetési anyag felhasználásával, a makk és a csemete gondatlan kezelésével, a csemete sok esetben indokolatlan és szakszerűtlen visszavágásával, az ültetés során elkövetett figyelmen kívül hagyásokkal, pontatlanságokkal, az erdősítési időszak késő tavaszra kitolódásával, az ápolások kétszemes végrehajtásával és helytelenségével gyakorta elkövettünk.

Ebben az évben az átlagos belépő erdőfelújítási kötelezettség mértékét jóval meghaladó területű erdősítésünk vált befejezetté. Erdőfelújításban 537 ha erdőt adtunk át 443 ha sikeres területtel, ezenkívül 30 ha erdőtelepítésünk is befejezést nyert. Befejezett erdeink minősége gyakran elmarad a szakmailag kívánatostól és lehetségestől. Ebben persze közrejátszik az is, hogy az Erdőfelügyelőség - a főhatóság egyetértésével - több erdőrésztöve is hozzájárult az erdősítés 80%-os sike-

Idén is jelentős gondot okozott a vadkár.

rességgel történő befejezéséhez, illetve további 97 ha-t fogadott el 50%-os sikerességgel, úgynevezett „kényszerbefejezettként”.

Ebbe a határozat-csomagba tartozott még két további könnyítés is. Több erdőrésztöveben, ahol a hosszú évek óta folyamatban lévő erdőfelújítás már helyrehozhatatlan állapotba került, az erdősítés - megfelelő talaj-előkészítés és esetenként célállomány-módosítás utáni - újrakezdésére nyílt lehetőség úgy, hogy a befejezés legkésőbbi időpontja a mostani, első kivétel jellegű pótlásnak az idejéhez, mint a kötelezettség kezdő évéhez igazodóan módosult. Ugyancsak több hasonlóan eredménytelen erdőrésztöveknél, amelyekben az újrakezdéshez szükségképpen elvégzendő munkák aránytalanul

(Folytatás a 8. oldalon.)

(Folytatás a 7. oldalról.)

nagy költséggel jártak volna, vagy gazdaságosan nem lettek volna bekeríthetők, lehetőség nyílt az erdősítési kötelezettségnek az idén első éves és legalább 70%-os sikerességű erdőfelújítást pótló erdőtelepítésekkel történő kiváltására.

Mindezek következtében erdőfelújítási hátralékunk az előző évi 467 ha-ról 245 ha-ra csökkent, s ami

még ennél is fontosabb, nagyon sok problémás erdőrészlet gondjától - legalábbis átmenetileg - mentesülve, lehetőségünk nyílt arra, hogy figyelmünket és anyagi erőinket még inkább azokra az erdősítésekre tudjuk irányítani, amelyek szakmailag kézben tartottak.

Mindezek hatására erdősítéseink 42,5 millió forintos tervezett javulásának értékétől 800 ezer forinttal elmaradtunk. Annak a terven felüli 95

ha elszámolható értékű újulatgyarapodásnak és 150 ha sikeres területű, terven felül befejezettként átadott, normál egységáras erdősítésnek a hozamtöbblete nem tudta teljes mértékben ellensúlyozni azt a 9 millió forintra tehető értékvesztést, ami annak következménye, hogy mesterséges erdősítéseink sikeressége a tervezettől 180 ha-val elmaradt.

Erdőgazdálkodási Osztály

Barátok Vesztfáliából

A németországi Észak-Rajna - Vesztfália szövetségi tartomány természetvédelmi nevelői, oktatói két éve vették fel a kapcsolatot az Országos Erdészeti Egyesülettel. Az erősödő együttműködés keretében nemrégiben - Roland Migende vezetésével - kilenc fős delegáció érkezett Magyarországra.

Vendégeink a Deutsche Waldjugend („Német Erdei Ifjúság”) tartományi szervezetét képviselték. Ez az egyesület közel áll a cserkészmozgalomhoz, de céljai között a természet- és környezetvédelem, valamint az erdészek munkájának megismerése, segítése áll az első helyen. Minden helyi szervezetet egy-egy erdőgazdaság patronál, s az érdeklődő fiatalok nem csupán elméleti ismereteket szereznek a foglalkozások során, hanem gyakran részt vesznek az erdei munkákban is.

Német barátaink nemcsak tapasztalatokat gyűjteni jöttek Magyarországra, hanem segíteni is. Támogatásukkal jött létre Szolnokon egy tanösvény, ahol számos fajjal ismerkedhetnek meg az ottani Erdei Művelődési Ház programjain résztvevő diákok. A természetvédelmi oktatók a mogyoróhegyi EMH tevékenységével is megismerkedtek, s ez olyan jó benyomást tett rájuk, hogy a német természetvédelmi minisztériumnál kezdeményezték Szentendrey Géza kollégánk, az EMH vezetőjének németországi meghívását.

Szentendrey Géza október végén tért vissza tanulmányútjáról. Német-

országban és Belgiumban négy természetvédelmi oktatóközpontot és egy erdei iskolát látogatott meg. Amint lapunknak elmondotta, jólesően tapasztalta, hogy a német természetvédelmi nevelés szemlélete, módszertana igen közel áll az itthon végzett oktatáshoz. Több olyan létesítményben járt, amelyet itthon is viszonylag kis beruházással meg lehetne valósítani. Ilyen például egy „madárhang múzeum”, ahol fényjátékkal és diákkal kísérve élvezhetik a látogatók a különböző madarak énekét, az erdő és a mező hajnali ébredésétől az éjszakai madarak hangjait. Az EMH vezetője különösen alaposan tanulmányozta egy erdei iskola szervezetét, tananyagát - hasonló intézményt mi is évek óta tervezünk Visegrádon.

Állagmegóvás Gyarmatpusztán

Még nincs hivatalos jelentés arról, pontosan mi okozta a gyarmatpusztai „nagy” vadászházban keletkezett tüzet. (Ld. részletesen előző számunkban.) Ugyanakkor megkezdődtek a legfontosabb állagmegóvási munkálatok: egyelőre egy ideiglenes tetőszerkezetet kap a nagyméretű villa, hogy a téli időjárás minél kevésbé károsítsa a félig elpusztult épületet.

Újjáalakult a Visegrádi Erdész Lövészklub

Újjáalakult a nagy hagyományokkal rendelkező, több, mint másfél évtizedes múltra visszatekintő lövészklubunk az október 20-án tartott közgyűlésen.

A klub az utóbbi másfél-két évben csak papíron létezett. Ennek oka

egyrészt az új fegyvertartási rendelet alkalmazásának hosszadalmas volta, másrészt az MHSZ megszűnése, pontosabban utódjának, az MTTSZ-nek működésképtelensége volt. Az MTTSZ a mi régióinkban nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, a korábban e területen működött 22 MHSZ-klub közül csak kettő maradt életben. Az egyik a dunabogdányi, amely a vízisportokat kedvelőket és a sárkányrepülőket tömöríti, a másik a mi lövészklubunk. Az utóbbi Visegrádi Erdész Lövészklub néven, a most tartott közgyűlés után önálló egyesületként jegyezteti be magát. Lehetőségei jók: lassan rendeződnek a fegyvertartási engedélyek, s rendelkezésre áll egy skeet- (korong- vagy agyaggalamb-) lőtér, valamint egy futóvad-lőtér - mindkettő Pilismaróton. A megújult egyesület szoros együttműködésre törekszik a bogdányi klubbal.

Az érdeklődők jelentkezését Dobó István várja a központ közjóléti osztályán, december 31-ig.

PARKERDŐGAZDASÁG

A Pilisi Állami
Parkerdőgazdaság lapja.
Megjelenik: kéthavonta.
Szerkeszti:

a szerkesztőbizottság.

Elnöke: Márkosi Lajos.

Felelős szerkesztő:

dr. Sátor József.

Felelős kiadó: a Monteditio

Kft ügyvezető igazgatója.

A szerkesztőség címe: 2025
Visegrád, Mátyás király út 4.